

Reference	IH16-17
Date	28 November 2017
Pages	1 of 3

Dr Gwynne Jones
Cynghorydd Llinos Medi
Cyngor Sir Ynys Môn
Swyddfeydd y Cyngor
Llangefni

Annwyl Gwynne a Ieuan

Llythyr Archwilio Blynyddol – Cyngor Sir Ynys Môn 2016-17

Mae'r llythyr hwn yn crynhoi'r negeseuon allweddol sy'n deillio o gyfrifoldebau statudol Archwilydd Cyffredinol Cymru (yr Archwilydd Cyffredinol) o dan Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 a'm cyfrifoldebau adrodd o dan y Cod Ymarfer Archwilio.

Cydymffurfiodd y Cyngor â'i gyfrifoldebau yn ymwneud ag adroddiadau ariannol a defnyddio adnoddau

Cyfrifoldeb y Cyngor yw:

- rhoi systemau rheolaeth fewnol ar waith i sicrhau rheoleidd-dra a chyfreithlondeb trafodion a sicrhau bod ei asedau'n ddiogel;
- cadw cofnodion cyfrifyddu cywir;
- paratoi Datganiad Cyfrifon yn unol â gofynion perthnasol; a
- sefydlu ac adolygu'n barhaus drefniadau priodol i sicrhau darbodusrwydd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd o ran ei ddefnydd o adnoddau.

Mae Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 yn ei gwneud yn ofynnol i'r Archwilydd Cyffredinol:

- roi barn archwilio ar y datganiadau cyfrifyddu;

- adolygu trefniadau'r Cyngor i sicrhau darbodusrwydd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd o ran ei ddefnydd o adnoddau; a
- rhoi tystysgrif yn cadarnhau fy mod wedi cwblhau'r broses o archwilio'r cyfrifon.

Mae awdurdodau lleol yng Nghymru yn paratoi eu datganiadau cyfrifyddu yn unol â gofynion Cod Ymarfer CIPFA/LASAAC ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig. Mae'r Cod hwn yn seiliedig ar Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol. Ar 29 Medi 2017, cyhoeddodd yr Archwilydd

Cyffredinol Cymru (Archwilydd Cyffredinol) farn archwilio ddiamod ar y datganiadau cyfrifyddu, gan gadarnhau eu bod yn rhoi darlun gwir a theg o sefyllfa ariannol a thrafodion y Cyngor a'r Gronfa Bensiwn. Mae adroddiad yr Archwilydd Cyffredinol wedi'i gynnwys yn y Datganiad Cyfrifon. Nodwyd y materion allweddol a oedd yn deillio o'r archwiliad o gyfrifon (ar gyfer y Cyngor a'r Gronfa Bensiwn) i aelodau'r Pwyllgor Archwilio yn yr adroddiad ar yr Archwiliad o Ddatganiadau Ariannol ar 21 Medi 2017. Nid oes angen i'r Archwilydd Cyffredinol ddwyn unrhyw beth at eich sylw yn y llythyr hwn.

Mae'n werth nodi hefyd fod y Cyngor wedi arwain y gwaith o baratoi cyfrifon y Cyd-bwyllgor GwE Cyd-Bwyllgor a'i fod hefyd wedi paratoi Ffurflenni Blynyddol ar gyfer Harbyrau Gwynedd, y Cyd-bwyllgor Anghenion Addysgol Arbennig (AAA) a'r Cyd-bwyllgor Cynllunio Polisi ar y Cyd. Ar 29 Medi 2017:

- Cyhoeddodd yr Archwilydd Cyffredinol farn archwilio ddiamod ar gyfrifon GwE gan gadarnhau eu bod yn rhoi darlun gwir a theg o sefyllfa a thrafodion ariannol y Pwyllgor.
- Cadarnhaodd yr Archwilydd Cyffredinol fod y wybodaeth yn y ffurflenni blynyddol ar gyfer Harbyrau Gwynedd, y Cyd-bwyllgor AAA a'r Cyd-bwyllgor Cynllunio Polisi ar y Cyd yn unol ag arferion priodol.

Hysbyswyd y pwyllgorau perthnasol am y materion allweddol a oedd yn deillio o'r archwiliadau hyn lle roedd yn briodol gwneud hynny. Unwaith eto, nid oes angen i'r Archwilydd Cyffredinol ddwyn unrhyw beth at eich sylw yn y llythyr hwn.

Mae'r Archwilydd Cyffredinol yn fodlon bod gan y Cyngor drefniadau priodol ar waith i sicrhau darbodusrwydd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd o ran ei ddefnydd o adnoddau.

Mae ystyriaeth yr Archwilydd Cyffredinol o drefniadau'r Cyngor i sicrhau darbodusrwydd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd wedi'i seilio ar y gwaith archwilio a wnaed ar y cyfrifon ac rwyf hefyd wedi dibynnu ar y gwaith a gwblhawyd fel rhan o'r Asesiad Gwella

o dan Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009. Bydd yr Archwilydd Cyffredinol yn tynnu sylw at feysydd lle nad yw effeithiolrwydd y trefniadau hyn wedi'i ddangos eto neu lle y gellid gwneud gwelliannau pan mae'n cyhoeddi ei Adroddiad Gwella Blynyddol.

Mae'r Archwilydd Cyffredinol wedi cyhoeddi tystysgrif yn cadarnhau bod y broses o archwilio'r cyfrifon wedi'i chwblhau ar 29 Medi 2017.

Hyd yma, mae fy ngwaith ar ran yr Archwilydd Cyffredinol ar ardystio hawliadau a ffurflenni grantiau ddim wedi nodi unrhyw faterion arwyddocaol a fyddai'n effeithio ar gyfrifon 2017-18 na systemau ariannol allweddol.

Ar hyn o bryd, disgwylir i'r ffi archwilio ariannol ar gyfer 2016-17 fod yn unol â'r ffi y cytunwyd arni a nodir yng Nghynllun Archwilio.

Yn gywir

Ian Howse

Dros ac ar ran Archwilydd Cyffredinol Cymru

24 Cathedral Road / Heol y Gadeirlan
Cardiff / Caerdydd
CF11 9LJ
Tel / Ffôn: 029 20 320500
Fax / Ffacs: 029 20 320600
info@audit.wales / post@archwilio.cymru
www.audit.wales / www.archwilio.cymru

Cyfeirnod	ICH201617
Dyddiad	28/11/2017
Tudalennau	1 of 1

Annwyl Cyngor Sir Ynys Mon,

Archwiliad o Gyfrifon 2016/2017
Hysbysiad o Ardystio Cwblhau'r Archwiliad

Mae'n bleser gennyf eich hysbysu fod yr archwiliad o gyfrifon eich Cyngor am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2017 wedi cael ei gwblhau. Nid wyf wedi cyhoeddi adroddiad er budd y cyhoedd yn ôl Adran 22 Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004.

Fe hoffwn dynnu eich sylw at:

- Reoliad 13 o Reoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014, sy'n ei wneud yn ofynnol i'r Awdurdod i wneud datganiad drwy hysbyseb ac ar eu wefan fod yr archwiliad wedi cael ei gwblhau â fod datganiad y cyfrifon ar gael i gael ei arolygu gan etholwyr y llywodraeth leol; a
- Reoliad 27 o Reoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014, sy'n ei wneud hi'n ofynnol i gyrff sy'n cael eu archwilio i gyhoeddu'r Llythr Archwilio Blynyddol cyn gynted ag sy'n resymol bosibl ar ôl ei dderbyn. Dylid cadw copïau o'r llythr fel y gellir eu prynnu am swm rhesymol gan unrhyw berson.

Yn gywir

Anthony Barrett,

Ar ran yr Archwilydd Cyffredinol Cymru